

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ, Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ, Ο ΑΝΕΡΓΟΣ, Ο ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ

των ΚΑΤΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ - ΑΝΤΩΝΙΑΣ ΞΥΝΟΥ

Παιδεία, περιβάλλον, ανεργία, συντάξεις και Ασφαλιστικό είναι κάποιοι από τους τομείς που απασχολούν κατά κύριο λόγο τους πολίτες. Η συμμετοχή τους, άλλωστε, στην άσκηση της εξουσίας είναι μια αναγκαία, σκόπιμη και εφικτή πράξη, όπως λένε και οι πολιτικοί.

Ένας φοιτητής, ένας εθελοντής δασοπροστασίας, μία άνεργη, ένας συνταξιούχος και ένας εργαζόμενος, οι άμεσα ενδιαφερόμενοι δηλαδή, μιλούν στην «Ε» και προτείνουν στην κυβέρνηση που θα προκύψει τα σημαντικότερα, κατά τους ίδιους, βήματα. Λίγες μέρες απομένουν μονάχα για να διαπιστωθεί αν θα εισακουστούν.

ΑΝΕΡΓΙΑ: «Κίνητρα στους μικρομεσαίους».

Φαίη Κούτση, άνεργη

«Η επίλυσή του προβλήματος της ανεργίας θα είναι μια πραγματική πρόκληση για την επόμενη κυβέρνηση. Θεωρώ απαραίτητη τη σύνδεση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την αγορά εργασίας, μέσω της γενίκευσης του θεσμού της πρακτικής άσκησης, αλλά και την οικονομική ενίσχυση των μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων, στις οποίες θα παρέχονται κίνητρα να προσλάβουν αρχικά και να δώσουν στον νέο τη δυνατότητα να παραμείνει στην επιχείρηση, γεγονός που θα περιορίζει την ανεργία τριβής.

Σημαντικά επίσης είναι τα κίνητρα που δίνονται

ΠΑΙΔΕΙΑ: «Να μην αναθεωρηθεί το άρθρο 16»

Πέτρος Ιωσηφίδης, φοιτητής

«Η νέα κυβέρνηση πρέπει να διασφαλίσει και να ενισχύσει τον δημόσιο χαρακτήρα της Παιδείας. Να πράξει τα δέοντα προκειμένου να βελτιωθεί η δημόσια και δωρεάν Παιδεία, της οποίας "μέτοχοι" είναι η συντριπτική πλειονότητα των φοιτητών.

Τότε μόνο θα μπορεί να επανέλθει για συζήτηση και το θέμα των μη κρατικών - μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων. Το άρθρο 16 δεν πρέπει να αναθεωρηθεί στην παρούσα φάση. Για να επέλθει, βέβαια, βελτίωση, θα πρέπει οι δαπάνες για την Παιδεία να φτάσουν αρχικά τουλάχιστον το 5% του ΑΕΠ, να δοθεί γενναία χρηματοδότηση στην πανεπιστημιακή έρευνα, επέκταση των δωρεάν συγγραμμάτων στους φοιτητές και της δωρεάν φοίτησης στα μεταπτυχιακά προγράμματα σε όλα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας. Και επιτέλους, τα πανεπιστήμια να μπου σε πραγματική διαδικασία παραγωγής γνώσης χωρίς να παρεμποδίζονται από άλλους παράγοντες-συμφέροντα. Η διασύνδεση των πανεπιστημίων με την τοπική κοινωνία δεν μπορεί να καθυστερεί άλλο.

Φαίη Κούτση

Γιώργος Νταής

Πέτρος Ιωσηφίδης

Σωτήρης Μπότας

Δημήτρης Τσιτσάνης

Τέλος, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη και ο "ηλεκτρονικός" εκσυγχρονισμός των πανεπιστημίων αλλά και η βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών».

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: «Κανένα δασικό κομμάτι σε οικοδομικούς συνεταιρισμούς»

Σωτήρης Μπότας, εθελοντής δασοπροστασίας

«Κανένας νόμος, ουσιαστικά εδώ και χρόνια, δεν προστατεύει το περιβάλλον ή, και εάν υπάρχει, δεν εφαρμόζεται. Στις δασικές εκτάσεις που κρίνονται αναδασωτέες μετά από πυρκαγιές, εμφανίζεται ένα νέο είδος χλωρίδας (μεζονέτες, βίλες), εκεί όπου άλλοτε ευδοκίμοιζε η χαλεπιά και η μαυροπεύκη. Απλό παράδειγμα για την Αθήνα, πόλη που ζω, το Πανόραμα Βούλας, ένα δάσος που υπάρχει τώρα μόνο στη μνήμη.

Καμία κυβέρνηση μέχρι στιγμής δεν έχει κάνει κάτι ουσιαστικό για το περιβάλλον. Παράνομες χωματερές, παράνομα λατομεία, παράνομη εκμετάλλευση φυσικού πλούτου. Απαιτώ ως πολίτης αυτής της χώρας, η νέα κυβέρνηση να σκύψει πάνω από τα υπαρκτά προβλήματα που βαραίνουν το περιβάλλον. Κανένα δασικό κομμάτι σε οικοδομικούς συνεταιρισμούς. Ηπια μορφή αγροτικών καλλιεργειών (βιοκαλλιέργειες), φραγμό σε βιομηχανίες που μολύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Πάνω απ' όλα, καμία υπερβολική εκμετάλλευση της φύσης για τουριστικούς σκοπούς. Πρέπει ως νέα κυβέρνηση, να σεβαστείτε την ιστορία αυτής της χώρας, που πάντα ήταν και θα είναι αλληλένδετη με την ελληνική φύση».

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ: «Τέλος στις συντάξεις πείνας»

Δημήτρης Τσιτσάνης, συνταξιούχος

«Οποια κυβέρνηση και αν βγει, θα πρέπει να δώσει αυξήσεις στις συντάξεις, οι οποίες είναι συντάξεις "πείνας", καθώς το 70% των συνταξιούχων διαβίω με 300-400 ευρώ το μήνα που δεν φτάνουν για τίποτα, ιδίως αν κάποιος έχει να πληρώσει και νοίκι.

Η κατώτερη σύνταξη θα πρέπει να φτάνει το 1.050 ευρώ, με απαλλαγή στα φάρμακα. Σήμερα είμαστε στα 25% συμμετοχή στα φάρμακα, 10% έχουν αυτοί που παίρνουν το ΕΚΑΣ.

Επίσης, να πάρει μέτρα για την πάταξη της αισχροκέρδειας, κυρίως στη διατροφή μας, μέσα από τις τιμές των προϊόντων.

Και το επίδομα πετρελαίου είναι σημαντικό και θα έπρεπε να δοθούν περίπου 500 ευρώ. Ομως, αν πέρσι έλεγαν ότι δεν είχαν λεφτά για το πετρέλαιο, φέτος θα φέρουν τα καυσόξυλα από αυτά που κάρκιν για να ζεσταθούμε».

antoniadi@enet.gr - antxunou@enet.gr

«Αυτά είναι τα προβλήματα, δώστε λύσεις»

σε νέους επιχειρηματίες ώστε να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν μία βιώσιμη επιχείρηση. Τόσο η κυβέρνηση όσο και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί οφείλουν να αναδείξουν τη σημασία της εθελοντικής εργασίας και της ανεπίσημης(;) εκπαίδευσης ώστε να ξεπεραστεί ο όρος της εργασίας με τη συμβατική έννοια που κατέχει ως τώρα. Από την άλλη, οι ίδιοι οι νέοι οφείλουν να δραστηριοποιηθούν μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων, που προσφέρουν εργασιακή εμπειρία».

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ: «Μας οργίζει η αοριστολογία»

Γιώργος Νταής, ιδιωτικός υπάλληλος

«Οι σύγχρονοι νέοι εργαζόμενοι βρίσκονται μετέωροι στην αβεβαιότητα του ελληνικού ασφαλιστικού συστήματος. Για δεύτερη τετραετία, ένα θέμα που απασχολεί άμεσα τον σύγχρονο αλλά και τον μελλοντικό εργαζόμενο, φαίνεται να οξύνεται μετά τις πρόσφατες και παλαιότερες "επενδυτικές" κινήσεις στα ασφαλιστικά αποθέματα.

Η προεκλογική αοριστολογία μάς οργίζει. Τη στιγμή που όλοι δείχνουν να αντιλαμβάνονται τη σοβαρότητα του προβλήματος, καμία νύξη δε γίνεται για τον μελλοντικό προϋπολογισμό. Οι δεσμεύσεις για μη διεύρυνση των χρόνων ασφάλισης και τη μη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών δεν δείχνουν από μόνες τους ικανές να εξυγιάνουν το ασφαλιστικό μας σύστημα.

Σήμερα ο ενιαίος ασφαλιστικός φορέας προβάλλει ως επιτακτική ανάγκη. Όλοι οι νέοι έχουμε ισότιμο δικαίωμα σε κάθε παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, σε αξιοπρεπή σύνταξη, σε μία κοινωνική ασφάλιση που ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας. Για τους «τυχερούς» νέους που εργάζονται ασφαλισμένοι, οι εισφορές είναι ήδη υψηλές και φαντάζουν άνισες, όταν σε καμία περίπτωση δεν αντικατοπτρίζουν τις εξασφαλιζόμενες παροχές».

Κ. Σημίτης στην «Ε»: Να γιατί απέτυχε ο Καραμανλής

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

στον ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΕΛΙΑ

Ο Κώστας Σημίτης πιστεύει ότι οι επιδόσεις της κυβέρνησης της Ν.Δ. ήταν «κάτω του μετρίου», γι' αυτό και δεν πρέπει να δοθεί στον κ. Καραμανλή «δεύτερη ευκαιρία», αφού «δεν υπάρχει ελπίδα ότι μπορούν να βελτιωθούν την επόμενη τετραετία». Θεωρεί ότι ο κ. Καραμανλής απέτυχε, διότι «δεν είχε σχέδιο για τη χώρα» και κυβέρνησε με το δόγμα «η εξουσία για την εξουσία».

Σε συνέντευξή του στην «Ε», ο τέως πρωθυπουργός διαβλέπει «αποστροφή πολλών προς την πολιτική», πιστεύει ότι το κλίμα που έχει διαμορφωθεί ευνοεί τα μικρά κόμματα, αλλά τονίζει ότι «η ψήφος διαμαρτυρίας δεν δημιουργεί συνθήκες για την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Χρειάζεται -λέει- νίκη του ΠΑΣΟΚ για να γυρίσουμε σελίδα».

Ο κ. Σημίτης πιστεύει ότι μετεκλογική συνεργασία μπορεί να γίνει μόνο μεταξύ Ν.Δ. και ΛΑΟΣ. Απορρίπτει τη συνεργασία ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ., θεωρεί δύσκολη τη συνεργασία του ΠΑΣΟΚ με τα κόμματα της Αριστεράς, αλλά ζητεί να μείνει ανοιχτή η πόρτα συνεργασίας με τον Συνασπισμό.

□ Διατελέσατε οκτώ χρόνια πρωθυπουργός.

Το 2000 οι ψηφοφόροι σάς έδωσαν τη δεύτερη ευκαιρία που ζητήσατε. Γιατί σήμερα να μη τη δώσουν και στον κ. Καραμανλή, που κυβερνά μόλις τριάντισι χρόνια;

«Αποστροφή πολλών για την πολιτική, ευνοούνται τα μικρά κόμματα»

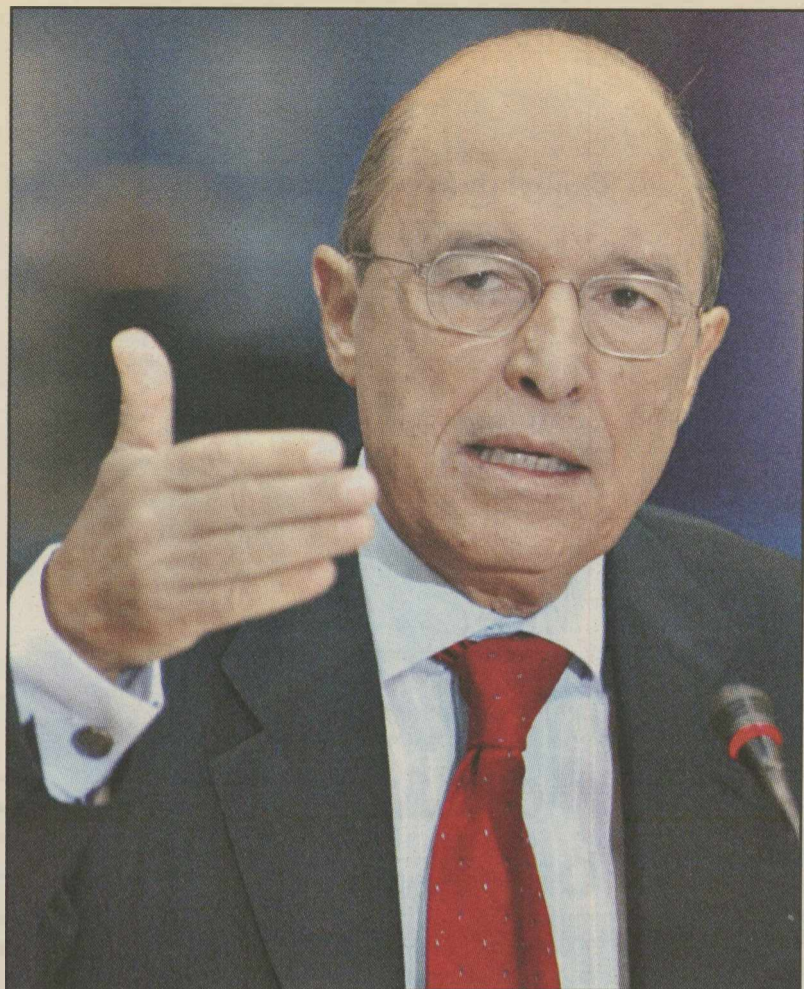
■ «Η εντολή για τη διακυβέρνηση της χώρας δεν πρέπει να δίνεται με τον ατλουστευτικό συλλογισμό ότι κάποιος που δεν πέτυχε, πρέπει να έχει, όπως ένας μετεξεταστέος

μαθητής, "μια δεύτερη ευκαιρία". Ούτε πρέπει η κυβερνητική θητεία να εξαντλείται υποχρεωτικά σε μια τετραετία με το εξίσου ατλουστευτικό σκεπτικό "δημοκρατία έχουμε, άρα η εναλλαγή κομμάτων είναι επιβεβλημένη". Η ανανέωση της εντολής στο κόμμα που κυβερνά πρέπει να γίνεται με βάση τα πεπραγμένα της διακυβέρνησής του και την αξιοπιστία που γεννούν για την υλοποίηση της πολιτικής πρότασής του στην επόμενη τετραετία. Τα πεπραγμένα της κυβέρνησης της Ν.Δ. είναι κάτω του μετρίου και δεν υπάρχει ελπίδα ότι θα μπορούσαν να βελτιωθούν την επόμενη τετραετία».

□ Είναι διαδεδομένη η άποψη ότι οι κρίσεις ευνοούν τις κυβερνήσεις. Για παράδειγμα, η κρίση των Ιμίων δεν σας εμπόδισε να κερδίσετε τις εκλογές το 1996 και ο σεισμός του 1999 μάλλον σας βοήθησε να κερδίσετε το 2000. Γιατί να μη συμβεί το ίδιο και σήμερα με την κυβέρνηση της Ν.Δ.;

■ «Η κρίση των Ιμίων δεν συγκρίνεται με τις πυρκαγιές της Πελοποννήσου. Στα Ιμια η Ελλάδα απέφυγε τον πόλεμο με την Τουρκία και έθεσε στη διεθνή κοινότητα το πρόβλημα της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας στο Αιγαίο. Η κρίση των Ιμίων ήταν αποτέλεσμα επιθετικής ενέργειας της Τουρκίας και όχι συνέπεια "λάθους" της ελληνικής κυβέρνησης. Η καταστροφή στην Πελοπόννησο προήλθε από σφηνηθείς πυρκαγιές, που οι αρμόδιοι δεν έσβησαν έγκαιρα, δεν αντιμετώπισαν με το σύνολο των αεροπορικών πυροσβεστικών μέσων που διέθεταν και καταπολέμησαν ασυντόνιστα όταν η φωτιά έπε-

Κ. Σημίτης για την κυβέρνηση Καραμανλή: «Απέτυχε, δεν είχε σχέδιο για τη χώρα, δεν πρέπει να της δοθεί δεύτερη ευκαιρία, δεν υπάρχει ελπίδα ότι μπορεί να βελτιωθεί...»

«Δεν μπορεί να προκύψει συνεργασία ΠΑΣΟΚ - Ν.Δ.»

κτάθηκε. Το 1996 το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές παρ' όλο που, κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα, η Ν.Δ. επικαλέστηκε κατά κόρον τον "εξευτελισμό" των Ιμίων. Κέρδισε γιατί είχε να επιδείξει σοβαρότητα στη διακυβέρνηση της χώρας και σχέδιο για το μέλλον. Το 2000 κέρδισε επειδή παρουσίασε το έργο της στην οικονομία, στην εξωτερική πολιτική, στα έργα και την κοινωνική πολιτική. Η Ν.Δ. δεν έχει να παρουσιάσει σήμερα παρά τριάντα χρόνια συνεχούς προπαγάνδας. Το ουσιαστικό έργο της δεν είναι ορατό».

□ **Με την απόσταση που σας χωρίζει σήμερα από την άσκηση της εξουσίας, δίνετε κάποια ελαφρυντικά στον κ. Καραμανλή για όσα έπραξε ή παρέλειψε αυτά τα τριάντα χρόνια;**

■ «Ο κ. Καραμανλής δεν ήρθε στην εξουσία ξαφνικά, μέσα από έκτακτες συγκυρίες. Δήλωνε και έπειθε τον κόσμο ότι ήταν προετοιμασμένος να κυβερνήσει με ολοκληρωμένες πολιτικές και συγκεκριμένες δράσεις. Άσκησε τη διακυβέρνηση ακώλυτα με τη συμπαράσταση ή την ανοχή της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Δεν συνάντησε εμπόδια που τον καθυστέρησαν στην προσπάθειά του. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκαν μάλιστα οι αναπτυξιακοί ρυθμοί με θετική επίδραση στην

Ελλάδα. Ούτε η Τουρκία ούτε οι βαλκανικές χώρες του δημιούργησαν προβλήματα. Η αποτυχία του οφείλεται στο ότι δεν είχε άλλο σχέδιο παρά την πεποίθηση ότι ο αυτόματος πιλότος της αγοράς και του κρατικού μηχανισμού λύνει όλα τα προβλήματα. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί σοβαρά ότι θα έπρεπε να τον αναγνωριστούν ελαφρυντικά».

□ **Ποια ήταν, κατά τη γνώμη σας, η μεγαλύτερη αδυναμία ή «αμαρτία» της κυβέρνησης Καραμανλή;**

■ «Η μεγαλύτερη αδυναμία αυτής της κυβέρνησης ήταν η άποψη της για την άσκηση της εξουσίας. Παρά τους ωραίους λόγους και τις βαρύνουσες εκφράσεις, όπως επανίδρυση του κράτους, η επιδίωξη της ήταν μόνο μία: η εξουσία για την εξουσία, λαφυραγωγή, πολιτική, οικονομική, κοινωνική,

για χάρη των συμφερόντων και των πελατειακών δικτύων με τα οποία συνδέεται και τα οποία στηρίζει. Όταν δεν έχεις ουσιαστικό σχέδιο για τη χώρα, όπως είχε τα Συντηρητικό Κόμμα της κ. Θάτσερ ή το Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα του κ. Κολ, περιορίζεσαι στο ρόλο του πορθητή. Όταν είσαι χωρίς άποψη για το μέλλον, δεν μπορείς να δώσεις προοπτική στη χώρα. Εξαντλείσαι στη μικροπολιτική. Η Ν.Δ. απέδειξε όμως μεγάλη ικανότητα στην επικοινωνία. Φαίνεται ότι η άλλη ό-

“ **Η ψήφος διαμαρτυρίας δεν οδηγεί στην απομάκρυνση της Νέας Δημοκρατίας. Δεν δημιουργεί συνθήκες για την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Χρειάζεται η νίκη του ΠΑΣΟΚ για να γυρίσουμε σελίδα** ”

ψη της χωρίς ενδοιασμούς εκμετάλλευσης της εξουσίας είναι η χωρίς φραγμό καλλιέργεια μιας εικονικής πραγματικότητας. Η κυβέρνηση εμφανίστηκε μετά τις πυρκαγιές ως θύμα και ήρωας. Διαβεβαίωσε τους πολίτες ότι ο κρατικός μηχανισμός λειτουργήσει ικανοποιητικά και αντιμετώπισε με επιτυχία υπέρτερες ασύμμετρες απειλές! Πρόκειται απλά για ψέματα».

□ **Ποιο είναι το κεντρικό πρόβλημα της ανάπτυξης για τη χώρα;**

■ «Αποτελεί πεποίθηση ότι στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα όπου οι οικονομίες ζούνε σε κλίμα εντεινόμενου ανταγωνισμού, ενώ συγχρόνως δεν μπορούν να υψώσουν προστατευτικά τείχη, η ευημερία και η πρόοδος των λαών εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τις επιδόσεις των ανθρώπων στον τομέα της γνώσης. Η υψηλή παιδεία και ειδικότερα η οικονομία της γνώσης αναδεικνύονται σε στρατηγικό συγκριτικό πλεονέκτημα μιας κοινωνίας έναντι των άλλων. Από αυτές εξαρτώνται οι προοπτικές ανάπτυξης και ποιότητας ζωής - συλλογικής και ατομικής στις επόμενες δεκαετίες».

□ **Σε άλλες εποχές, αν είχαν συμβεί όσα συνέβησαν τον τελευταίο καιρό στη χώρα, θα λέγαμε ότι οι εκλογές έχουν κριθεί. Σήμερα οι δημοσκοπήσεις λένε ότι είναι ντέρμπι. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, συμβαίνει αυτό, αν συμβαίνει; Παίζουν ρόλο κάποιες αδυναμίες του ΠΑΣΟΚ;**

■ «Πρέπει να συνεκτιμήσουμε το επικοινωνιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο εξελίχθηκε η πολιτική αναμέτρηση. Η κυβερνητική προπαγάνδα και η συστηματική παραπλάνηση ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο. Η κυβέρνηση δημιούργησε μια εικονική πραγματικότητα. Οι πολίτες δεν είναι σε θέση να συλλάβουν την έκτασή της. Η απογραφή είναι ένα παράδειγμα συνειδητής δυσφήμισης του ΠΑΣΟΚ. Οι "ταραξίες" που εμπόδισαν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι ένα παράδειγμα συγκάλυψης της ανεπάρκειας της κυβέρνησης να χειριστεί τα εκπαιδευτικά θέματα. Η "ασύμμετρη απειλή" δείχνει ότι οι υπεύθυνοι καλλιεργούν εσκεμμένα λανθασμένες παραστάσεις. Οι πολίτες δεν μπορούν να διακρίνουν με σαφήνεια τι είναι επικοινωνιακό τέχνασμα και τι αλήθεια. Πιστεύουν ότι η κυβέρνηση δεν αντέδρασε σωστά στις πυρκαγιές, αλλά διερωτώνται μήπως υπήρχε πράγματι σχέδιο εμπρησμού. Πιστεύουν ότι τα ομόλογα σχεδιάστηκαν από στελέχη του κρατικού μηχανισμού αλλά δεν έχουν ξεκάθαρη άποψη ως προς την ευθύνη υπουργών.

Η αντίδραση πολλών άλλων είναι η αποστροφή προς την πολιτική. Η συνολική αμφισβήτηση, η αμφιβολία για την ειλικρίνεια και την εντιμότητα όλων, ο ισχυρισμός, όλοι το ίδιο είναι. Η στάση αυτή ενισχύεται από το ΚΚΕ και τον ΣΥΝ που καταδικάζουν χωρίς διάκριση τον δικομματισμό ως αιτία του κάθε κακού. Συμβάλλουν έτσι όχι μόνο στην αμφισβήτηση του κυβερνητικού λόγου αλλά και κάθε αντιλόγου. Δημιουργούν ένα κλίμα που το μόνο αποδεκτό είναι άρνηση και η απόρριψη».

□ **Πιστεύετε εσείς ότι το κλίμα αυτό ευνοεί τα μικρά κόμματα;**

■ «Τα ευνοεί. Η ψήφος διαμαρτυρίας δεν οδηγεί όμως στην απομάκρυνση της Νέας Δημοκρατίας. Δεν δημιουργεί συνθήκες για την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Χρειάζεται η νίκη του ΠΑΣΟΚ για να γυρίσουμε σελίδα».

□ **Ποια πρέπει να είναι η βασική προτεραιότητα μιας κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ;**

■ «Το ΠΑΣΟΚ έχει καταθέσει με το πρόγραμ-

μά του μια ολοκληρωμένη πρόταση για να περάσουμε πράγματι ως χώρα και κοινωνία στη νέα εποχή. Οι δραματικές συγκυρίες του καλοκαιριού και η αφηνιαστική προκήρυξη των εκλογών δεν επέτρεψαν τη διάχυση του στην κοινωνία και την πλατιά συζήτησή του. Ομως υπάρχει, ολοκληρωμένο και αξιόπιστο με κεντρικούς άξονες μια σύγχρονη πολιτική οικονομική ανάπτυξη, που θα βασίζεται στην κοινωνία της γνώσης, τον πραγματικό εκσυγχρονισμό του κοινωνικού κράτους, την ουσιαστική μεταρρύθμιση στην Παιδεία, την ανασυγκρότηση της Δημόσιας Διοίκησης, τον αναπροσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής. Βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ θα είναι να εφαρμόσει με συνέπεια και αποτελεσματικότητα αυτό το σχέδιο. Να γυρίσει τη σελίδα ώστε να φύγουμε από τη σημερινή πραγματικότητα της διαρκούς διολίσθησης σε όλο και πιο χαμηλά επίπεδα επιδόσεων, ποιοτικών γνωρισμάτων, αξιακών γνωρισμάτων της δημόσιας ζωής της κοινωνίας».

□ **Βλέπετε πιθανό το σενάριο της μη αυτοδυναμίας; Μπορεί να ευδοκιμήσει κυβέρνηση συνεργασίας και μεταξύ ποίων πολιτικών δυνάμεων;**

■ «Η συζήτηση για κυβερνήσεις συνεργασίας οφείλεται στην πιθανότητα να μην έχει ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε η Ν.Δ. την απόλυτη πλειοψηφία στη νέα Βουλή. Συνεργασία μπορεί να προκύψει

αβίαστα μεταξύ Ν.Δ.-ΛΑΟΣ και Δημοκρατικής Αναγέννησης. Οι διαφορές τους είναι προσηματικές ή πηγάζουν από την ίδια ιδεολογική αφετηρία. Η Ν.Δ. αρνείται μεν μια τέτοια συνεργασία. Ομως σε περίπτωση ανάγκης θα απορροφήσει τους βουλευτές του ΛΑΟΣ ή θα δεχθεί τη σιωπηλή στήριξη τους. Συνεργασία δεν μπορεί να προκύψει μεταξύ ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. Παρά τα όσα πιστεύουν καλόπιστα κάποιοι, οι διαφορές ουσίας είναι μεγάλες και αγεφύρωτες, αν κρίνει κανείς από τα πεπραγμένα της Ν.Δ. κατά την πρόσφατη διακυβέρνησή της και τη συνολική ιδεολογία με την οποία προσεγγίζει την πολιτική και το σύνολο της κοινωνίας. Η συνεργασία του ΠΑΣΟΚ με τα άλλα κόμματα της Αριστεράς υπήρξε πάγιο ζήτημα της κοινωνίας, που κάθε τόσο επανέρχεται αφού δεν κατάφερε μέχρι σήμερα να ευδοκιμήσει. Τουλάχιστον με τον Συνασπισμό, όπου αρχές και προγραμματικός λόγος τόσο συγκλίνουν. Εχω επισιμάνει παλαιότερα τις δυσκολίες ενός τέτοιου εγχειρήματος, αλλά συγχρό-

ως και υπογραμμίζω ότι θα ήταν λάθος να αποκλεισθεί η προοπτική της συνεργασίας. Σε ανάλογη κατεύθυνση κινήθηκε με τόλμη ο Λ. Κύρκος. Η πραγματικότητα όμως είναι ότι οι ηγεσίες των κομμάτων της Αριστεράς ξέκοψαν κατηγορηματικά κάθε τέτοια προοπτική».

□ **Πώς σχολιάζετε τη δήλωση του κ. Καραμανλή ότι θα προχωρήσει πάλι σε εκλογές αν η Ν.Δ. δεν εξασφαλίσει αυτοδυναμία;**

■ «Ο κ. Καραμανλής επιδίωξε να σταματήσει τη διαρροή ψηφοφόρων προς το ΛΑΟΣ. Πρόκειται για μια κίνηση στο πλαίσιο της τακτικής του να επιδεικνύει πυγμή. Δείχνει όμως την έλλειψη ευαισθησίας του προς το Σύνταγμα, και προς τη θέληση του ελληνικού λαού. Κατά το Σύνταγμα η απόφαση, αν θα διαλυθεί ή όχι η νέα Βουλή, ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και κυρίως, τα πολιτικά κόμματα έχουν την πολιτική υποχρέωση να λάβουν υπ' όψη τους την εκφρασμένη θέληση του ελληνικού λαού και να προσπαθήσουν να προσαρμοστούν σ' αυτή. Η άποψη "κάνω μόνο ό,τι μου αρέσει" δεν αρμόζει στον αρχηγό ενός κόμματος που ισχυρίζεται ότι σέβεται διαδικασίες, θεσμούς και τον ελληνικό λαό».

“ **Επιδίωξη της κυβέρνησης Καραμανλή: Η εξουσία για την εξουσία, η λαφυραγωγή, πολιτική, οικονομική, κοινωνική, για χάρη των συμφερόντων και των πελατειακών δικτύων με τα οποία συνδέεται και τα οποία στηρίζει** ”